

برای دریافت پاسخنامه سوالات به سایت زیر مراجعه
فرمایید

www.20shoo.ir

کلیه حقوق مادی و معنوی این سوالات متعلق به گروه آموزشی
بیست و شو می باشد و کپی برداری و استفاده بدون ذکر
منبع از لحاظ شرعی و قانونی مجاز نمی باشد

Instagram

20shoo.ir

telegram

[@ir20shoo](https://t.me/ir20shoo)

ادبیات پایداری

۱- نام دیگر قالب «چهارپاره» چیست؟

۲- واژه‌های زیر را یک بار به عنوان «شاخص» و بار دیگر به عنوان «هسته» گروه اسمی در جمله به کار ببرید.

■ سرهنگ:

■ سید:

۳- هم‌آوای کلمه «صغیر» را بنویسید و آن را در جمله‌ای به کار ببرید.

۴- چهار «ترکیب اضافی» که اهمیت املائی داشته باشند، از متن درس انتخاب کنید.

۵- هر یک از واژه‌های مشخص شده را معنا کنید.

الف) مشاهده لحظه‌های ناب و توفندگی فرزندان میهن، عباس جوان را به وجد می‌آورد.

ب) نگاه‌های فزون‌خواهانه و دهشت‌بار روس‌ها به فراتر از اینها دوخته شده بود.

۶- در عبارات زیر معنای لغات مشخص شده را بنویسید.

الف) در شرایط سخت و طاقت‌فرسای اسارت باید کاری می‌کردیم.

ب) دوست نداشتم از بچه‌ها فاصله بگیرند یا احساس طرد شدن کنند.

۷- واژه‌های مشخص شده را معنا کنید.

الف) تحت‌الحمایگی گرجستان نشان از به هم خوردن توازن قوای دو کشور همسایه بود.

ب) بزرگان طوایف و ولایات برای رسیدن به شاهی به جان همدیگر افتاده بودند.

پ) سپیده فردای گنجه با نهیب و صغیر گلوله‌های توپ روس باز شد.

۸- هر یک از لغات مشخص شده را معنا کنید.

الف) به هر حال همیشه افراط و تفریط‌های بعضی‌ها، مشکلاتی ایجاد می‌کرد.

ب) این تعداد اندک آیه یأس می‌خواندند.

پ) از طبع شعر هم برخوردار بودم.

۹- معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) صداها و نعره‌های درهم شترهای حامل زنبورک با آهنگ شیپورها درمی‌آمیخت.

ب) مراسم آن سال تنها لُعابی از تشریفات به رو داشت.

۱۰- در این متن، از چه راهکارهایی در رویارویی با دشواری‌های اسارت بهره گرفته شده است؟

۱۱- متن «آغازگری تنها» و «تا غزل بعد» را از نظر زاویه دید و شخصیت‌های اصلی مقایسه نمایید.

۱۲- متن «آغازگری تنها» و «تا غزل بعد» را از نظر زاویه دید و شخصیت‌های اصلی مقایسه نمایید.

۱۳- با توجه به بیت زیر، شخصیت «عباس میرزا» را تحلیل نمایید.

«چون شیر به خود سپه شکن باش / فرزند خصال خویشتن باش»

نظامی

۱۴- در عبارت زیر، مقصود نویسنده از قسمت‌های مشخص شده چیست؟

«مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر گریزان هستند.»

۱۵- چه عاملی عباس میرزا را برای تحقق آرمان‌های ملی، استوارتر و امیدوارتر می‌کرد؟

۱۶- در عبارت زیر، بهره‌گیری از کدام آرایه‌های ادبی بر زیبایی سخن افزوده است؟

«در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر؛ رزم پسر!»

۱۷- برای هریک از آرایه‌های زیر، نمونه‌ای از بند هفتم درس (سپیده فردای گنج ...) انتخاب کنید و بنویسید.

آرایه ادبی	نمونه
تشبیه	
کنایه	
تشخیص	

۱۸- متن درس را از نظر نوع ادبی بررسی کنید.

۱۹- نحوه قرار گرفتن قافیه‌ها در چهارپاره را به کمک شکل نشان دهید.

۲۰- در متن درس، کدام واژه‌ها در معانی زیر، به کار رفته است؟

اسب (.....) نابودکننده (.....) عمیق (.....)

۲۱- در عبارت زیر آرایه‌های «جناس ناهمسان، واج آرای و تضاد» را بیابید.

«در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر؛ رزم پسر»

۲۲- نوع «ان» را در واژه‌های زیر بررسی کنید.

«کوهساران - سینه مالان - نیزه‌داران - مغولان - اختران - افسران - لرزان - رهند - خروشان - روان - رقصان - گران»

۲۳- در متن زیر چند «شاخص» وجود دارد؟

«استاد علامه سید محمد حسین طباطبایی از علمای برتر حوزه علمیه قم بود. وی صاحب تفسیر ارزشمند «المیزان» است. علامه خطی خوش داشت و اشعار عرفانی می‌سرود»

۲۴- در هر یک از عبارات زیر آرایه نوشته شده را بیابید.

الف) کسی شکفتن صبحی چنین را باور نداشت. (استعاره)

ب) آفتاب داشت تیغ می‌کشید. (تشخیص)

پ) سینه‌ها را سپر گلوله‌های آتشین ساختند. (مجاز)

۲۵- کلمات ستون «الف» به معادل آن در ستون «ب» وصل کنید.

الف	ب
هیبت	اجنبی
میدان	تسخیر
حلقه زدن	نهیب
چیرگی	چنبیره زدن
خارجی	عرصه

۲۶- در بیت زیر چند «ترکیب وصفی و اضافی» وجود دارد؟

«هزار سرو خرامان به راستی نرسند به قامت تو دگر سر بر آسمان ساینند»

۲۷- با توجه به عبارات زیر به سؤالات پاسخ دهید.

«اگر جنگ، چیزهای ارزشمندی را از ما گرفت، در مقابل درهایی را به روی ما گشود. صدای مهیب توپ‌ها و گلوله‌های دشمن، ما را از خواب قرن‌ها بیدار کرد.»

الف) منظور از «خواب» در عبارت «ما را از خواب بیدار کرد» چیست؟

ب) دو عبارت کنایی بیابید و مفهوم آنها را بنویسید.

۲۸- با توجه به عبارات زیر به سؤالات، پاسخ دهید.

«در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم، بزم پدر، رزم پسر»

الف) منظور از «دربار بزم» و «دربار رزم» چیست؟

ب) نویسنده چه چیزهایی را مقایسه می‌کند؟

۲۹- «دریای خون» در بیت «هشتم و دوازدهم، استعاره از چیست؟

بیت هشتم: در آن دریای خون در قرص خورشید غروب آفتاب خویشتن دید
بیت دوازدهم: در آن دریای خون در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می گشت

۳۰- در این متن، از چه راهکارهایی در رویارویی با دشواری‌های اسارت بهره گرفته شده است؟

۳۱- شاعر در بیت زیر، چه صحنه‌ای از نبرد را وصف می‌کند؟

«ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت دو چندان می‌شکفت و برگ می‌کرد،

۳۲- حمیدی شیرازی در ابیات زیر، چه کسی را و با چه ویژگی‌هایی وصف می‌کند؟

چه اندیشید آن دم، کس ندانست که مژگانش به خون دیده تر شد
چو آتش در سپاه دشمن افتاد ز آتش هم کمی سوزنده تر شد

۳۳- شاعر در بیت زیر، قصد بیان چه نکته‌ای را دارد؟

در آن تاریک شب می‌گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی

۳۴- ابیات زیر را از نظر کاربرد «تشبیه» و «کنایه» بررسی کنید.

ز رخسارش فرومی‌ریخت اشکی بنای زندگی بر آب می‌دید
در آن سیماب‌گون امواج لرزان خیال تازه‌ای در خواب می‌دید

۳۵- در ابیات زیر نوع وابسته پیشین را مشخص کنید.

الف) به حسن دلبر من هیچ در نمی‌باید جز این دقیقه که با دوستان نمی‌پابد
ب) آخر ای مطرب ازین پرده عشاق بگرد چند گویی، که مرا پرده به چنگ تو درید

۳۶- در کدام بیت «شاخص» وجود دارد؟

الف) به می‌خانه امامی مست خفته است نمی‌دانم که آن بت را چه نام است
ب) ز کوی میکده دوشش به دوش می‌بردند امام شهر که سجاده می‌کشید به دوش
پ) چنین شد در ایام سلطان عادل اتابک ابوبکر بن سعد زنگی

۳۷- تعداد وابسته پیشین در کدام گزینه بیشتر است؟

الف) روزی چو پادشاهان، خواهم که برنشینی تا بشنوی ز هر سو، فریاد دادخواهی
ب) به کسی نمی‌توانم که شکایت از تو خوانم همه جانب تو خواهند و تو آن کنی که خواهی

۳۸- وابسته‌های پیشین را بیابید و نوع آن‌ها را مشخص کنید.

الف) پیش‌بینی نتیجه چنین برخوردی هم دشوار به نظر نمی‌رسید.

ب) با این وصف، شکست ما هیچ جای شگفتی نداشت.

۳۹- در هر یک از عبارات زیر هسته گروه اسمی و نوع وابسته پیشین را مشخص سازید.

الف) او در چشم‌های درشت، سیاه و گیرای عباس، یک جهان، معنی می‌دید.

ب) یک قرن بیشتر است که اختلافات و جنگ‌های داخلی مثل کاردی بر پهلوی این کشور نشسته است.

۴۰- در متن زیر چند وابسته پیشین وجود دارد؟

«این وضع آخرین شب شهیدان بود تا کم کم سپیده آشنا که در تهجدها دمیدنش را دیده بودند دمید و همان خورشید از کرانه افق شرقی دمید.»

۴۱- در عبارت زیر آرایه‌های «کنایه و مجاز» را بیابید.

«تبریز، مرکز فرماندهی خط مقدم دفاع در برابر دست‌درازی همسایه شمالی، یعنی روسیه بود.»

۴۲- از بین شاعران زیر، سه شاعر چهارپاره‌سرا را انتخاب کنید.

«سعدی شیرازی - ملک‌الشعرای بهار - فریدون مشیری - سیف فرغانی - فریدون توللی - قیصر امین‌پور - پروین اعتصامی»

۴۳- در عبارت زیر چند واژه «وندی» وجود دارد؟

«حکیمی را پرسیدند چندین درخت نامور که خدای عزوجل آفریده است و برومند، هیچ یک را آزاد نخوانده‌اند، مگر سرو را که ثمره‌ای ندارد. درین چه حکمت است؟»

۴۴- ویژگی نمادین درخت «سرو» را در مثال‌های زیر مقایسه کنید.

الف) هر درختی را ثمره معین است و سرو را هیچ از این نیست و همه وقتی خوش است و این است صفت آزادگان.

ب) به سرو گفت کسی میوه‌ای نمی‌آری جواب داد که آزادگان تهیدستانند

۴۵- باتوجه به عبارات زیر به سؤالات پاسخ دهید.

گفت: «هر درختی را ثمره، معین است که به وقتی معلوم، به وجود آن تازه آید و گاهی به عدم آن پژمرده شود و سرو را هیچ از این نیست.»

الف) چند فعل مجهول وجود دارد؟

ب) چند ترکیب وصفی می‌یابید؟

۴۶- در عبارات زیر نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) چندین درخت نامور که خدای عزوجل آفریده است.

ب) و سرو را هیچ از این نیست و همه وقتی خوش است.

۴۷- باتوجه به متن زیر به سؤالات زیر پاسخ دهید.

«حکیمی را پرسیدند چندین درخت نامور که خدای عزوجل آفریده است و برومند، هیچ یک را آزاد نخوانده‌اند، مگر سرو را که ثمره‌ای ندارد. درین چه حکمت است؟»

الف) معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

ب) نقش دستوری واژه «آزاد» را بنویسید.

ج) نوع «را» در عبارت «حکیمی را پرسیدند» چیست؟

د) سعدی چه ویژگی انسانی به درخت سرو بخشیده است؟

۴۸- در متن زیر کدام واژه‌ها «شاخص» محسوب می‌شوند؟

«برادرم آقا سیدمیرزا رضا شاگرد میرزای کلهر بود و هر روز پیش او مشق می‌کرد. میرزا گاه‌گاهی به خانه ما می‌آمد و با پدرم انس و مصاحبتی داشت. آمدن میرزا به خانه ما نعمتی بود.»

۴۹- در کدام بیت وابسته پیشین دیده نمی‌شود؟

الف) فدای جان تو گر جان من طمع داری غلام حلقه به گوش آن کند که فرماید

ب) می‌دانم خطر دوزخ و سودای بهشت هر کجا خیمه زنی اهل دل آنجا آیند

۵۰- در گروه کلمات زیر املای چند واژه نادرست است؟

«هتزاز پرچم- حامل زنبورک- تصرف دیار- خشم و آز- نهیب و سفیر- قرض و مقصود از گردهمایی- غالباً پیروز- تنع شعر- مراسم مفصل برگزار کردن- ترجیح و برتری»

۵۱- در هر یک از ابیات زیر نوع وابسته پیشین را مشخص کنید.

الف) صد نعره همی‌آیدم از هر بن مویی خود در دل سنگین تو نگرفت سر موی

ب) ای هر دو دیده، پای که بر خاک می‌نهی آخر نه بر دو دیده من، به که خاک راه؟

۵۲- در کدام بیت تعداد وابسته‌های پیشین بیشتر است؟

الف) هرگز آن دل بنمیرد که تو جانش باشی نیکخت آن که تو در هر دو جهانش باشی

ب) به پایان آمد این دفتر حکایت همچنان باقی به صد دفتر نشاید گفت حسب‌الحال مشتاقی

۵۳- در بیت چند تشبیه وجود دارد؟ ارکان هر تشبیه را مشخص کنید.

«گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم ورت ز دست نیاید چو سرو باش آزاد»

۵۴- در ابیات زیر نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) به خوناب شفق در دامن شام به خون آلوده ایران کهن دید

ب) چو آتش در سپاه دشمن افتاد ز آتش هم کمی سوزنده‌تر شد

۵۵- در ابیات زیر آرایه‌های «تشبیه، کنایه، واج‌آرایی و مراعات نظیر» را بیابید.

«به خوناب شفق در دامن شام به خون آلوده ایران کهن دید

در آن دریای خون در قرص خورشید غروب آفتاب خویشتن دید»

۵۶- شاعر در ابیات زیر چند بار از آرایه استعاره بهره برده است؟

«به خوناب شفق در دامن شام
در آن دریای خون، در قرص خورشید»
به خون آلوده ایران کهن دید
غروب آفتاب خویشتن دید»

۵۷- باتوجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید.

«در آن تاریک شب می گشت پنهان
فروغ خرگه خوارزمشاهی»

الف) یک ترکیب وصفی مقلوب بیابید.

ب) هسته گروه اسمی در مصراع دوم چیست؟

ج) نقش دستوری واژه‌های «آن»، «فروغ» و «پنهان» را بنویسید.

۵۸- باتوجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید.

«پنهان می گشت روی روشن روز
به زیر دامن شب در سیاهی»

الف) چند ترکیب وصفی و اضافی وجود دارد؟

ب) بیت چند جمله است؟

ج) نقش دستوری واژه‌های «پنهان»، «زیر» و «سیاهی» را مشخص کنید.

۵۹- در ابیات زیر آرایه‌های «کنایه، ایهام تناسب، واج آرای، جناس ناهمسان» را بیابید.

«پنهان می گشت روی روشن روز
به زیر دامن شب در سیاهی»

در آن تاریک شب می گشت پنهان
فروغ خرگه خوارزمشاهی»

۶۰- دکتر حمیدی شیرازی، در آغاز شعر با تصویرسازی غروب خورشید، فضا سازی شاعرانه‌ای نموده تا زمینه احساسی و عاطفی خواننده را برای ادامه

شعر آماده کند. این نوع کاربرد و شیوه ادبی چه نام دارد؟

۶۱- ابیات زیر را به نثر روان برگردانید.

«به مغرب سینه مالان قرص خورشید
ننهان می گشت پشت کوهساران»

فرو می ریخت گردی زعفران رنگ
به روی نیزه‌ها و نیزه داران»

۶۲- درباره ارتباط معنایی زیر و پیام درس «در امواج سند» توضیح دهید.

در ره عشق وطن از سر و جان خاسته‌ایم
تا در این ره چه کند همت مردانه ما
«رهی معیری»

۶۳- جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید.

«چهارپاره پس از در ایران ابداع شد و رواج یافت و شامل موضوعات و اجتماعی است.»

WWW.20SHOO.IR